

Carles Riera, l'home visible de la CUP

written by Lluís Busquets | 18 de desembre de 2017

Carles Riera i Albert (1960) encapçala la llista de la CUP-Crida Constituent i, per a la premsa –he seguit les entrevistes a 8TV i RAC1– resulta el gran desconegut, cosa amb què ell juga la mar de tranquil. Però, una vegada més es demostra que els periodistes llegim poc, vist que l'home acumula dècades de militància en l'independentisme d'esquerres. Fou un dels portaveus de la Crida a la Solidaritat en defensa de la Llengua i la Cultura catalanes (1981-1993), nascuda per fer front al Manifiesto de los 2.300 i promoguda per homes de la talla d'Àngel Colom, Jordi Sànchez, Jordi Via i ell mateix. Alguns d'aquests noms els trobaríem en activitats dins la clandestina Assemblea de Catalunya dels anys 70 i la Marxa de la Llibertat de 1976. La Crida el 1981 organitzà un festival al camp del Barça sota el lema *Som una nació* i va rebre el suport de tots els partits catalans. Hi ha llibres que en parlen. Jo no dic que hàgim de saber la seva vida personal (és vidu amb tres fills –dues noies de més de 20 anys i el noi de 16–, tornat a aparellar feliçment i s'ha dedicat a la sociologia i a la psicoteràpia amb la metodologia Gestalt), però una mica de la seva vida pública està escampada en moltes publicacions. De desconegut, res. I els periodistes, ni ho han flairat.

És pública, per exemple, la seva molt propera relació amb Lluís M. Xirinacs, que havia fet cursets de no violència a molts dels components de la Crida. A la tardor de 1986, Riera i Quim Sicília, en nom de la Crida, anuncien a Xirinacs la voluntat de participar en l'accionariat d'una cooperativa denominada El Bolet, mitjançant ACIS (Agència Catalana d'Intercanvis i Serveis, SAL). Voldrien fer-hi un campament de joves nacionalistes per Nadal –i mantenir-hi un viver–, la qual cosa no es podrà dur a terme per manca d'estructures. Li

demanen que participi també al Consell d'Administració d'ACIS i li sol·liciten ajut per tirar endavant un casal independentista amb cara i ulls. Quan Xirinacs i els seus, el maig 1987, tiren endavant la Fundació Tercera Via (FTV), inscrita davant notari l'11-VI i presentada en públic a Vilafranca el 16-I-88, gràcies a un altre activista com Fèlix Simon, Carles Riera hi consta com a secretari provisional. Xirinacs voldria que fos el promotor del sector territorial de la FTV i cerqués sinergies amb la Crida. Riera, aleshores, li proposa tres iniciatives: primera, que la FTV es faci càrrec d'una escola d'estiu, embrió d'una universitat catalana substituïda de la de Prada; segona, que promogui un institut de ciències socials, que englobi diferents àrees (economia, sociologia, política, psicologia, comunicació) i pugui acollir professors vàlids i insatisfets de la universitat estatal; tercera, fer un congrés internacional per debatre temes com ara tradició-revolució, cultura dominant-resistència, etc., amb figures de primer ordre tipus Jean-Loup Herbert o Raimon Panikkar. Hi ajudaria la Crida. Encara que sembli utòpic vist des d'avui, alguns d'aquells projectes cristal·litzaren durant uns quants anys. Per exemple, el 14 de desembre de 1993, Xirinacs i Riera presentaren l'Escola d'Estudis Polítics Randa una iniciativa de la FTV amb el suport d'EcoConcern i Fundació Catalunya. En un fullet publicitari molt ben presentat, Carles Riera hi consta com a director i Clara Massip com a coordinadora.

Xirinacs, aleshores, avançant-se molts anys, pensava en les infraestructures que caldrien en una Catalunya independent i voldria anar-ne creant. Justament per això, quan Riera li presentava projectes, el 10 de novembre de 1987, acompanyat d'ell mateix i de J. Sànchez, es reuneixen a la Universitat Autònoma, amb Enric Martín i Joan Manuel Tresserras, professors de Ciències de la Informació. Voldria muntar un grup d'opinió, amb l'objectiu d'anar al rerefons de la informació i transformar-se a poc a poc en una mena d'Agència Catalana de Notícies. Quants anys vam trigar a tenir-ne una?

A finals d'estiu de 1999, a Er (La Cerdanya), Basarab Nicolescu, professor del CNR a París i L. M. Xirinacs, confrontaren els seus models globals amb assistència d'uns pocs elegits, quatre persones, entre els quals, Carles Riera.

El desembre de 1999 Xirinacs va rumiant i preparant l'acció que duria a terme el dia 1 de gener de 2000: plantar-se a la plaça de Sant Jaume durant dotze hores al dia tot demanant una Assemblea d'Assemblees dels Països Catalans. La salut només li va permetre aguantar fins al dia 14 d'abril. No va ser cap acció irreflexiva. El 16-XII-1999 escriu: "La independència no es demana; es pren. Començo el meu camí de la independència dels PPCC en allò que depèn de mi. Jo vull la independència dels PPCC com són independents Luxemburg, Bèlgica, Països baixos, Dinamarca, països petits però sobirans dins de la Comunitat Europea. [...] La independència només s'assoleix sortint de les legalitats vigents. La legalitat oficial o política treu la seva força de la legitimació per part del poble, font de tota sobirania. Aquesta petita part del poble que sóc jo alça el clam de la independència dels PPCC. Si arribem a ser molts, s'haurà de canviar la legalitat. A tal fi convoco Assemblea dels Països Catalans. [...] Propono un moviment de germanies compostes pels secretariats provisionals promotors de l'Assemblea dels PPCC. Secretariat-germania general provisional per a l'Assemblea dels PPCC, secretariats-germanies provisionals de País per a les Assemblees de País, secretariats-germanies provisionals de regió, de comarca, de municipi, de barri, de carrer, de casa. [...] Ara jo proposaré a **Carles Riera** si vol servir provisionalment la secretaria-germania general, promotora de l'Assemblea dels PPCC. Aquesta promoció començarà per cercar persones que vulguin assumir el servei provisional de les secretaries germanies de País: Valencià, Balear i de Pitiüses, Andorrà, Català del Nord i de la Franja de Ponent. Cadascú d'aquests cercarà al seu tom secretaris de regió, comarca, municipi, etc. Tots ells exerciran la tasca d'anar generant Assemblees provisionals dels respectius territoris, formades per tots aquells,

autòctons o nousvinguts, que vulguin la independència dels PPCC. Única finalitat, doncs: obtenir la proclamació de la Independència, per part de l'Assemblea general dels PPCC. No cal forçar res. Pacíficament, cal expressar la voluntat d'un poble [...] solidari amb tots els pobles de la terra. Som una nació; no som nació espanyola. Som nació catalana. [...] Demano fer mesa en l'afirmació lliure d'aquesta convicció i no violència estricta en la forma d'afirmar-ho."

Lluís M. Xirinacs atorgava des de la demòtica una responsabilitat tremenda a Carles Riera. En un dinar a l'Ateneu amb Jesús Artiola, Riera acceptaria. Ells dos conspirarien amb Aleix Cardona, que proposà com a eslògan afortunat de la campanya «Jo també em planto». Se li demana que redacti un esborrany de manifest i que posposi l'acció, que volia iniciar el dia de Nadal, fins a l'1 de gener, en què s'inicia un nou mil·lenni. Es comunica l'acció a la Fundació Randa, hereva de la FTV: no tothom l'accepta de bon grat. Xirinacs escriu: "L'autodeterminació s'associa amb un referèndum. I fer un referèndum a l'inici del procés, quan encara mana l'amo al territori, és una autèntica trampa mortal. [...] El partit liderat per Patrici Lumumba, no tolerarà a les autoritats belgues que ocupaven el Congo (Leopoldville) la convocatòria de cap referèndum. Qui eren ells per convocar-lo? Gandhi tampoc no ho tolerarà en el procés d'independència de l'Índia. El dia 24 de desembre escriurà: Pocs al meu entorn viuen l'arrel espiritual de tot plegat. Gandhi deia: «La meua lluita per a la independència de l'Índia és la meua forma pràctica de realitzar la meua vida espiritual. Si Déu em demanés plegar, plegaria.» Internament, doncs, aquesta nit naixerà en mi la decisió i el compromís del cor. A casa meua, celebraré el Naixement d'aquest petit Jesuset col·lectiu, el meu Poble, en la humil establia del meu interior".

Quan Xirinacs es plantà l'11 de gener, amb un Manifest més que conegut, Carles Riera es responsabilitzà del Secretariat Tècnic de la coordinadora, del tot necessari en una campanya

com aquella. Aleshores ens vam tractar força. Ja era un home brillant, d'aquells que, si mancava en una reunió, la seva absència es notava. Fou l'encarregat de presentar a Xirinacs els problemes d'aquella campanya: tendències polítiques no prou independentistes que volien acaparar grups de suport, independentistes massa polititzats en una determinada direcció, que volien servir els interessos propis.

Amb Xirinacs malalt, el moviment va haver de continuar i es va estendre per tot Catalunya com una taca d'oli. Ara bé, un any després, Xirinacs, ja recuperat, presentava a Riera com a coordinador nacional una mena d'auditoria negativa i s'apartava de la seva pròpia creació: "Sorprèn de veure com el moviment, en un any, s'ha encomanat de tots els vicis dels moviments, grups i entitats que ens han precedit". Carles Riera, Jesús Artiola i d'altres se sentien cridats a incidir en la vida política catalana, legítimament, des de la política de partits i no des de la demòtica com els demanava Xirinacs. Els substituï en aquesta tasca un home que es cremà les celles per al moviment, Lluís Planas, actual promotor d'*El Camí* (<http://www.elcami.cat/que-es-el-cami>). Trobareu detalls de com va acabar tot plegat al meu llibre *Xirinacs: el profetisme radical i no violent* (Barcelona: Balasch editor, 2017). Ara només m'interessava subratllar que Xirinacs, lúcid i avançat al temps, com sempre, fa més de disset anys ja s'havia fixat en la figura de Carles Riera, el qual, de desconegut, diguem el que diguem els periodistes, no en té res de res.